

ENLLAÇ  
PERMANENT DE  
LES SESSIONS:

<https://conectaha.csic.es/b/est-pua-ttu-r1w>

# SEMINARI D'ESTUDIS MEDIEVALS (CURS 2023-2024)

## SEMINARIS D'ESTUDIS DOCTORALS

Dimarts, 14 de maig de 2024, 17:00h

*L'hospital, una empresa de la caritat? Una  
aproximació des dels hospitals barcelonins a  
finals de l'Edat Mitjana*

Jaume MARCÉ (Universitat de Barcelona)

*Fiscalidad y renta eclesiástica: el caso del  
arzobispado de Sevilla*

Andrés REQUENA (Universidad de Málaga)

**Institució Milà i Fontanals de Recerca en  
Humanitats (IMF), CSIC**

**Departament de Ciències Històriques -  
Estudis Medievals**

**Informació:**  
[estudismedievals@imf.csic.es](mailto:estudismedievals@imf.csic.es)



ENLLAÇ  
PERMANENT DE  
LES SESSIONS:

<https://conectaha.csic.es/b/est-pua-ttu-r1w>

# SEMINARI D'ESTUDIS MEDIEVALS (CURS 2023-2024)

## SEMINARIS D'ESTUDIS DOCTORALS

*L'hospital, una empresa de la caritat? Una aproximació des dels hospitals barcelonins a finals de l'Edat Mitjana*

Jaume MARCÉ (Universitat de Barcelona)

El concepte d'empresa de la caritat troba les seves arrels en els anys noranta del segle passat, quan Federigo Melis el va fer servir per definir totes aquelles obres pietoses i caritatives del passat que, al seu entendre, eren organitzacions econòmiques que havien sorgit per l'associació de tot un seguit de forces personals i recursos materials que tenien per objectiu oferir assistència i hospitalitat. Tímidament, el concepte va niuar en la historiografia hospitalària i, si bé va servir per justificar el poder econòmic d'alguns centres, com l'hospital de Santa Maria della Scala de Siena, també va ser emprat de forma indiscriminada a l'hora de caracteritzar els hospitals medievals.

El principal objectiu d'aquesta presentació és reflexionar sobre les possibilitats i les problemàtiques que suposa l'ús del concepte d'empresa de la caritat quan parlem de l'hospital premodern. Per tal d'aportar dades concretes, s'intentarà definir el concepte d'empresa i es realitzarà una aproximació sobre les finances dels hospitals barcelonins a finals de l'Edat Mitjana.

### Organitzen:

Anahí Álvarez Aguado  
Marta Manso Rubio  
Queralt Penedès Fradera

Informació: [estudismedievals@imf.csic.es](mailto:estudismedievals@imf.csic.es)



ENLLAÇ  
PERMANENT DE  
LES SESSIONS:

<https://conectaha.csic.es/b/est-pua-ttu-r1w>

# SEMINARI D'ESTUDIS MEDIEVALS (CURS 2023-2024)

## SEMINARIS D'ESTUDIS DOCTORALS

### *Fiscalidad y renta eclesiástica: el caso del arzobispado de Sevilla*

Andrés REQUENA (Universidad de Málaga)

De un tiempo a esta parte, la historiografía ha asumido que la Iglesia experimentó un desarrollo institucional precoz y, por tanto, debió influir en la construcción del Estado. De ser así, cabe afirmar que el estudio de la construcción del sistema fiscal eclesiástico se torna tanto más importante por cuanto el desarrollo de fórmulas de detacción de rentas es consustancial al del Estado. Este proyecto de tesis pretende realizar una aproximación integral al sistema fiscal eclesiástico y sus mecanismos de gestión hacendística. Para ello, hemos seleccionado como caso de estudio el arzobispado de Sevilla, dada la relevancia política y económica que tuvo en la Castilla bajomedieval.

Con el propósito de abordar la cuestión de la manera más completa posible, nuestro estudio se organiza en torno a los siguientes seis ejes: 1) génesis y desarrollo de la fiscalidad y de la renta eclesiástica; 2) la evolución de las rentas eclesiásticas; 3) la gestión de la fiscalidad eclesiástica; 4) los agentes fiscales, el negocio en torno a la recaudación y su vertiente sociológica; 5) los contribuyentes; 6) gasto y redistribución de las rentas. Durante la ponencia estos 6 ejes serán desarrollados en mayor profundidad y, además, se expondrán datos que corroboran la viabilidad del proyecto y la amplia información de la que disponemos.

#### Organitzen:

Anahí Álvarez Aguado  
Marta Manso Rubio  
Queralt Penedès Fradera

Informació: [estudismedievals@imf.csic.es](mailto:estudismedievals@imf.csic.es)

